بسم الله الرحمن الرحيم

ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަން

މާލެ،

ދިވެހިރާއްޖެ.

ނަންބަރު: 144-BHD15/CN/2024/02

ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 342-CVCHD-2022

އަމުރު ނެރެދިނުމަށް އެދުނު ފަރާތް: ޒައިމާ ޒާހިރާ، ގާޑަނިއާ / ގދ. ރަތަފަންދޫ (A042878)

އަމުރު ރައްދުވާ ފަރާތް: އަބްދުލްޢަޒީޒު އަބްދުއްރަޙްމާން، ހުޅުމާލެ. 11236 (ފުލެޓެރ) / މާލެ (A061511)

ނިންމި ތާރީޚު: 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2024

ކޯޓު އަމުރާމެދު ނިންމުން

ތަޢާރަފު

1. އަބްދުލްޢަޒީޒު އަބްދުއްރަޙްމާން، ހުޅުމާލެ. 11236 (ފުލެޓެރ) / މާލެ (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A061511) (މީގެ ފަހުން އަބްދުލްޢަޒީޒު އަބްދުއްރަޙްމާން ކަމަށް ބުނެފައިވާ) އާއި ޒައިމާ ޒާހިރާ، ގާޑަނިއާ / ގދ. ރަތަފަންދޫ (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A042878) (މީގެ ފަހުން ޒައިމާ ޒާހިރާ ނުވަތަ އަމުރަށް އެދޭ ފަރާތް ކަމަށް ބުނެފައިވާ) އާ ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ހުޅުމާލެ ފްލެޓް 11236 ގެ ގްރައުންޑް ފްލޯރގައި އިމާރާތްކޮށް ހިންގަމުން އަންނަ "ޖަމާލުފުޑްޒުރުއާން" ޒައިމާ ޒާހިރާއަށް 01 އޮކްޓޫބަރު 2022 އިން 30 ސެޕްޓެމްބަރު 2027 ގެ ނިޔަލަށް މުއްދަތަށް 05 (ފަހެއް) އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ކުއްޔަށްދީފައި ވިޔަފާރިކުރުމަށް ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާ ޚިލާފުވެ ކުލީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކާ 01 (އެކެއް) މަސްދުވަސް ފާއިތުވެފައިވާތީ، އެއްބަސްވުމުގެ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން އެއްބަސްވުން ބާތިލުކުރަމުން ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށާއި، 2022 ނޮވެންބަރު މަހުގެ ކުލީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ -/20,000ރ (ވިހިހާސް ރުފިޔާ) އާއި އެއްބަސްވުމުގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެޑްވާންސް ފައިސާގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ -/10,000ރ (ދިހަހާސް ރުފިޔާ) އާއި ޑިޕޮސިޓް ވަޔާވަރު ހަރަދުކުރަންޖެހުނު -/10,000ރ (ދިހަހާސް ރުފިޔާ)

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، ހުޅުމާލެ 20212 | ފޯނު: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

އާއެކު ޖުމްލަ -/40,000ރ (ސާޅީސްހާސް ރުފިޔާ) ބައްކާ ޝަރިކާގެ ކިބައިން ހޯދުމަށް އެދި ދަޢުވާކުރާފަރާތް ދަޢުވާކުރާފަރާތުގެ ވަކީލުން ދަޢުވާކޮށްފައިވެއެވެ.[1]

2. މިކޯޓުގެ ކޮމާޝަލް ޑިވިޝަނުގެ ނަންބަރު 342-CVCHD-2022 ޤަޟިއްޔާއާ ގުޅިގެން ދަޢުވާކުރާފަރާތް ދަޢުވާކުރާފަރާތުގެ ވަކީލުން އިތުރު ދަޢުވާއެއް ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ. އަދި އެ ވަކީލުން ހުށަހަޅުއްވާ އިތުރު ދަޢުވާއާމެދު ޝަރީޢަތުން ގޮތް ނިންމާފައެވެ.[2] އަދި ބައްކާ ޝަރިކާގެ ވަކީލުން މިކޯޓުގެ ކޮމާޝަލް ޑިވިޝަނުގެ ނަންބަރު 342-CVCHD-2022 ޤަޟިއްޔާގެ ތެރެއިން ޖަވާބު ދަޢުވާ ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ.

3. ބައްކާ ޝަރިކާގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅުއްވާ ޖަވާބު ދަޢުވާއަކީ ބައްކާ ޝަރިކާ އާއި ދަޢުވާކުރާފަރާތާ ދެމެދު 01 ޑިސެމްބަރު 2022 ގައި ވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފަށް ދަޢުވާކުރާފަރާތުން ހަވާލުވެފައިވާ މަސައްކަތް ނިންމާނުލައި، އެ ހަވާލުވެފައިވާ ބަދަލުން ހުރި ސެޕްޓިކް ހަވާލުވެފައިވާން ވާތީ، އެއްބަސްވުން ނިމުމަކާ ގެނައުމުގެ ކުރިން ބައްކާ ޝަރިކާއަށް ލިބިދީފައިވާތީއާއި، އަދި އެހަވާލުވެފައިވާން ރިޢާޔަތްކޮށް ފަރާތުގެ ތަކެތި ނެގުމާ އަންނަ ހަވާލުކުރުމުން އެއްބަސްވުން ނިމުމަކާ ގެންނަވާފައިވާތީއާއި، ދަޢުވާ ދަށުން ލިބޭ ފައިދާގެ ބަދަލުކުރަނިކޮށް ސެޕްޓިކް ހަވާލުވެފައިވާ ސަބަބުން ކޮންޓްރެކްޓް ނިމުމަކާ ގެންނަން ޖެހުމުގެ ސަބަބުން ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ގެއްލުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މިޔާ އެއަރ ވ. ދައުލަތު ޤަޟިއްޔާގެ 82 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި ބަޔާންކުރާ އުސޫލުން expectation damages ނަގައިދިނުމަކީ ކަނޑައެޅޭ އެ ގޮތުން loss of bargain ގެ ނުވަތަ loss of opportunity ގެ ބަދަލު ދަޢުވާ ދައްކާ ލިބޭ ފައިދާގެ ދަޢުވާ ދަޢުވާލިބޭފަރާތް ފައިދާއެއް ދޭންޖެހޭކަމަށް ކަނޑައެޅިދާނެކަމަށާއި، (އެބަދަލު ނަގައިދިނުމުގެ reliance damage ނަގައިދިނުމުގެ ކަނޑައެޅިދާނެކަމަށާއި) މި ދަޢުވާ ދަޢުވާގެ ފުރިހަމަ ހުރިހާ ދަޢުވާ ދަޢުވާއާ ދަޢުވާއާ ފައިދާ ބަދަލުގައި ހުށަހެޅިކަމަށް ކަނޑައެޅިދާނެކަމަށް ދަޢުވާކުރައްވާ ދަޢުވާ ދަޢުވާއެކެވެ.

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދިފާޢު

4. މިކޯޓުގެ ކޮމާޝަލް ޑިވިޝަނުގެ ނަންބަރު 342-CVCHD-2022 ޤަޟިއްޔާއިން ބަލަމުންދާ ދަޢުވާ ދަޢުވާގެ ބާރުވެރިކަން ދަޢުވާލިބޭފަރާތުގެ ވަކީލުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ހުޖްޖަތާ ދަޢުވާ ދަޢުވާއަށް ބާރުވެރިކަމާ ގުޅޭގޮތުން ދަޢުވާ ހިނގަމުންދާ ޤަޟިއްޔާގައި، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ދިފާޢު ނެރުމަށް ބާރުވާ ފިޔަވަޅުތަކާ ގުޅޭ ރިޕޯޓް ތަޙްޤީޤުކުރުމަށް ބާރުވާ ފިޔަވަޅުތަކެއް އަޅާދެވޭނެ، އެ ފިޔަވަޅުތަކަށް ދަޢުވާ ދަޢުވާ ކުރި ދަޢުވާ އެއްޗެހި ޤަބޫލުކުރެވިފައި ފިރުން ނަމަ ދިޔަ ކަމަށްވާތީ، 01 ޑިސެމްބަރު 2022 އިން ފެށިގެން ޖުލައި 2024 ގެ ނިޔަލަށް، ހުކުމެއް ލިބޭ ނަންބަރު 11236 ގައި ހިންގަމުންދާ ބޭންކު ހިސާބުތަކުގެ ކަރަންޓް ބެލެންސް ފެނިގެން ބަލާލެވުނު، 10 ސެޕްޓެމްބަރު 2022 އިން ފެށިގެން ޖުލައި 2024 ގެ ނިޔަލަށް ލޯން ނަންބަރު 11236 ގައި ހިންގަމުންދާ ބޭންކު ހިސާބުގެ މުޢާމަލާތުގެ މުސާރަ ދައްކަވާފައިވާގޮތް އެނގޭނެ ބާރުގެ ސްޓޭޓްމަންޓްތަކާއި،

[1] ދަޢުވާ ހުށަހެޅިއިރު ދަޢުވާގެ ފޯމު ދަޢުވާ ތާރީޚު

[2] މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 144-BHD15/IDN/2024/01 (03 ޖުލައި 2024) އިތުރު ދަޢުވާއާމެދު ނިންމި ގޮތް

ޓްރާންސްފަރ ސްލިޕްފަދަ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ޖަމާލުއްދުރާއްނުގެ 2022 އަދި 2023 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓްޑް ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓްތަކާއި، އެފަދަ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުން އަދި 2022، 2023 އަދި 2024 ވަނަ އަހަރުގެ މުޢާމަލާތް ޖަމާލުއްދުރާއްނުގައި ކިޔަވާފައިވާ ދަރިވަރުންގެ ޢަދަދު (ކޮލެޖްތަކާއި ބޭޗެލަރ މާސްޓަރސް ރިސާޗަރސް) އަދި މަހުން މަހަށް އައި ބަދަލުވިގޮތް އެނގޭނެ، އަދި ވިޔަފާރީގެ ކަންތަކުގެ ޚަރަދުތަކާއި ފީތަކުގެ ތަފްޞީލު (ޕާސެންޓޭޖް ފައިލްރިޕޯޓްސް) މިއެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ކޮޕީ 07 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަށް އިސްތިއުނާފްކޮށްދިނުމަށް މައްސަލަ އަންނަނީ ކޯޓު އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް އެދި ދައުވާ ލިބިގެން ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

5. ދައުވާ ލިބިގެން ފަރާތުން އިސްތިއުނާފްކުރުމާއި ގުޅިގެން މައްސަލަ ނެރެދިނުމަށް އެދިފައިވާ ކޯޓު އަމުރުގެ ބާވަތަކީ ހުކުމް ހުށަހެޅުމުގެ އަމުރެއް ކަމުގައި ކޯޓު އަމުރަށް އެދުނު ފޯމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.[3]

ކޯޓު އަމުރު ނެރެދިނުމަށް އެދިފައިވާ ސަބަބު

6. ދައުވާ ލިބިގެން ފަރާތުން ނެރެދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ކޯޓު އަމުރަށް ބޭނުންވާ މި އަމުރު ނެރެދޭންޖެހޭ ސަބަބުތަކުގެ ގޮތުގައި ފަރާތުން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ސަބަބުތަކެވެ.

6.1. މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކުގައި އެފަރާތްތަކުން ވަކާލާތުކުރާ ކަމަކަށް ނުފެނޭ އަސާސްތައް ކޯޓަށް ލިބިދޭނެ އެހެން ހާލަތްތަކާއި ވަކާލާތުކުރާ ކަމަކަށް ބާރުލިބޭ ލިޔެކިޔުން ހުށަހެޅުމަށް ގޮސްޓްކަމަށް ކަމަކާއި، އަދި އެފަދަ ލިޔެކިޔުން ހުށަހެޅުމަށް އަމުރުކުރުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމަށް ގެނެސްދިނުމަށް ގޮސްޓްކަމަށް މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 302 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ؛

6.2. މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ އެއްވަނަ ބާބު "ހެކިތަކާ" ގުޅޭ އެ ޤާނޫނުގެ 356 ވަނަ މާއްދާގައި "ހެކިތަކުގެ ކުރިމަތީގައި މައްސަލައިގައި އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި އަސާސް ހެކިތަކެއް ލިބުން ނޫން މައްސަލައެއް ކުރިމަތިވެއްޖެނަމަ، އެ މައްސަލައެއްގެ ތަކެތި ހުށަހެޅުމަށް ކޯޓަށް އެނގެންޖެހޭނެއެވެ." މިގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުން އެމައްސަލައިގެ ހެކިތަކުގެ ތިޔޮރީ ތެރެއިން ކޮންމެ ކަމަކާއި މައްސަލައެއްގައި އެކަމަށް ބާރު ލިބިގެން ހުށަހެޅުމަށް އެނގެން އޮންނަކަން؛

6.3. މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 307 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ބަލާއިރު، ޚާއްޞަ ލިބިގެން ހުށަހެޅުމަށް އަމުރުކުރުމަށް މައްސަލައިގައި ބޭނުންވާ މިންވަރަށް ބަލާ ހެކިތައް ހުށަހެޅުމަށް، ވަކި ލިޔުމެއް ހުށަހެޅުމަށް ކުރާ އަމުރު (specific disclosure order) އެއް ނެރެދިނުމަށް އެދެވޭނެއެވެ، ވަކި ލިޔުމެއް ހުށަހެޅުމަށް ކުރާ އަމުރަކީ (specific disclosure order) އަންނަނިވި ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ ނަމަވެސް ކަންތަކެއް ކުރުމަށް ކުރާ އަމުރެއް ކަމަށް މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 307 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އެކަމުން އެއީ އެ އަމުރެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ނުވަތަ ބާވަތުން ނިސްބަތްވާ

[3] ފޯމު 31 (ކޯޓު އަމުރަށް އެދޭ ފޯމު) ގެ 01 ވަނަ ނަންބަރު (ކޯޓުން ނެރެދިނުމަށް އެދޭ އަމުރުގެ މައުލޫމާތު)

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޮރިޗިޑްމަގު 20212 | ފޯނު: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt·mv | ވެބްސައިޓް: www·civilcourt·gov·mv

ލިޔުންތައް ހާމަކުރުމަށް ނުވަތަ އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންވަރަށް ލިޔުން ހުރުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ނުވަތަ ލިޔެކިޔުން ހުރުމަށް ކުރި މަސްއޫލިއްޔަތުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން ފަރާތަށް ލިޔުންތައް ހާމަކުރުމަށް އަންގައި އަމުރެއް ނެރުއްވިދާނެކަން؛

6.4. ރައްދު ދަޢުވާ ކުރާ ހައްވާ ޝަރީފާގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 307 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ގައި ބަޔާންކުރާ ބާވަތުގެ އަމުރަކަށް ކަމަށާއި، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 307 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުން ވަކި ލިޔުމެއް ހާމަކުރުމަށް އަމުރުކުރުމާމެދު ނުވަތަ އަހާލުމު ކޯޓުން ގޮތެއް ނިންމުމުގައި، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ specific disclosure order އެންގުމަކަށް ކަންކަމަށް ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެ ކަމަށާއި، ހާއްސަކޮށް ހަސްތަކު ހާމަކުރުމަށް އަމުރުކުރާ އެންގުމަށް ލިޔެކިޔުން ހާމަކުރުމަށް އެއް ޖިންސާ އެއްގެ އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި އޭނާ އަދާކޮށްދީފައިވާ ކޯޓުން ބަލަންވާނެކަން؛

6.5. ރައްދު ދަޢުވާ ލިބޭ އަބްދުލްޖަލީލް އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ބަރަދަންހުރި ސިޓީއަށް ހިފާފައިކަމަށް ހައްވާ ޝަރީފާ ބަޔާންކުރާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް މިދަޢުވާގައި އެދިފައިވާ އަސާސީ އެއް ފަރާތަކީ expectation damages ނަގައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ފަރާތެއް ކަމަށާއި، ދަޢުވާ ފުރުމުގައި reliance ގެއްލުމަކަށް އެދިފައިވާ ނަގައިދޭ expectation damages ހާލަތުގައިކަން ދަޢުވާ ފުރުމުގައި އެދިފައިވާ ފައިސާތަކަކީ ބެލުމުން އެނގޭކަމަށާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ވިލާ އެއަރ ވ. ދިވެހި ދައުލަތް 52 SC "2021" ޤަޟިއްޔާގެ 82 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ ގެއްލުމުގެ ބަދަލަކީ އުސޫލުތަކުގެ ގޮތުން ނަގައިދެވިދާނެ ގެއްލުމުގެ ބަދަލަކަށްކަމަށާއި، އެފަދަ ބަދަލު މިންކުރުމުގައި ޢާއްމު ގޮތެއްގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަކަށްކަން ގެންދެވިދާނެކަމަށް އިސްވެ ދެންނެވި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނިންމުމުގެ 93 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އޭގެ ތެރޭގައި "ބޯލް އެންޑް އާލްބަރ" ޝަރީޢާއި، "ހާޑްސްޓިކް ވިއަރީ"، އާއި އިޤްތިޞާދީ އަދި މާލީ ޤާނޫނުގެ މައްޗަށް ހަރުދަނާ ބަލައިލާއި، ހިތާވާގެ ސަބަބުން ދަޢުވާ ލިބޭ ފަރާތަށް ލިބުނު ގެއްލުމަށް ހިސާބުކުރެވޭނެ އެއަށްވުރެ ނަގައިދިނުން ހިމެނޭކަން އެ ޕެރެގްރާފުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި، މިމައްސަލައިގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ އެދުނުކަމާއި، ކާރު ގޮސް ބޮޑުއެއް ހެދި ރައްދު ދަޢުވާ ލިބޭ ފަރާތުގެ ހުށަހެޅުނުކަން ރައްދު ދަޢުވާ ފުރުމުގެ "ރައްދު ދަޢުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތް" ގެ ދަރުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ "މިންކުރުން" މި ސުރުޚީގެ ދަށުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އެއީ ދަރިވަރުންގެ ޢަދަދާ ގުޅޭ ހުކުމްތައް މަސްއަލާގެ ކަރަންޓާއި ފޯނުގެ ހަރަދުގެ ގޮތުގައި އަންދާޒާކުރެވޭ ޢަދަދަކާ ގުޅޭ ހުކުމެވެ؛

6.6. ޖަމާލުއްދީނާން ހިންގުމަން އަދި ހުވާފުރު ފޮޓޯ ނަންބަރު 11236 ގައި ކުއްލިފަރުދަށް އަދި ކުއްލިފަރުދާ ދަރިވަރުންގެ ޢަދަދު އެނގޭނެ އެއްވެސް ލިޔުމެއް ރައްދު ދަޢުވާ ލިބޭ ފަރާތުން ހާމަކޮށްދިނުމަށް ނުވާކަމަށާއި، އަދި ތަނުގެ ކަރަންޓާއި ފޯނުގެ ހަރަދު ގުޅޭ އެއްވެސް ލިޔުމެއްވެސް އެފަރާތުން ހާމަކޮށްދިނުމަށް ނުވާކަމަށާއި، މިލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްސަލަ ބެލުމަށް ހިންގޭނެ ޙާލަތުގައިވެސް އެފަރާތުން

ހުށަހަޅާފައިވާ ހުކުމަކުން އުނިގޯނާކަމުގައި، އަދި އެ ވިޔަފާރިއުންނަކީ އެފަރާތްތަކުން ވަކާލާތުކުރާ ކަސްޓަމަރުން ބާރުދޭ ހުކުމަކުން، މިބާވަތުގެ ވިޔަފާރިން ހާމަކުރުމަކީ ރައްދު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ މައްސަލަ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 301 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އިން ލާޒިމުކޮށްފައިވާކަމެއް ކަމަށާއި، އަދި އެފަދަ ވިޔަފާރިން ހާމަކުރަން އެކަށީގެންވާ މަސައްކަތެއްކުރުމަކީ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 302 ވަނަ މާއްދާއިން ރައްދު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ މައްސަލަ ލާޒިމުކޮށްފައިވާކަމަކަށް އުނިގޯނާކަން؛

6.7. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 313 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ހުކުމް ހާމަކުރުމަށް 11 ޖުލައި 2024 ގައި ދީ ހަސްމުންނަންވެސް އިސްލާހުކުރިފައިވި ނަމަވެސް، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 313 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ސަބަބުތަކެއް ހުރިހާލަތު ރިޢާޔަތް ރައްދު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައެއް ނުވާކަމަށާއި، އަދި އެއްބަސްވުން ފުރަތަމަ އެހެން އެއްވެސް ދިނުމުގެ އަބްދުލްޖަލީލް އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ފަރާތުން "ހުކުމް ހާމަކުރުމަށް ކަމަށްބެލުން" ހުށަހެޅި ދިނުމުގައި ހަމަކޮށްފައި ނުވާކަމަށާއި، އެފަރާތުން ހުށަހެޅި އަސްލު ދަޢުވާ ފާހަގަކުރި ހުށަހަޅާފައިވާ ސުލްހަކޮށްފައިވެސް އަދި ރައްދު ދަޢުވާގެ ޖަވާބު ފާހަގަކުރި ހުށަހެޅި ވިޔަފާރިންވެސް އެފަރާތުގެ ދިނުމުގައި ނުހިމެނޭކަމަށާއި، އެހެންކަމުން، ރައްދު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ހާމަކުރުމަށް ލާޒިމުވާ އެންމެހައި ވިޔަފާރިން ހާމަކުރުމަށް އެއް ޒިންމާ ރައްދު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް އަދާކޮށްފައިވާކަމަށް ބަލައިގެން ނުވާތީކަން؛

6.8. ޖަވާބުދާރީއަން ކުރާމުގައި ފެބްރުއަރީ 2023 ގައި އަދި އޮގަސްޓު 2024 ގައިވެސް ކުރިޔައިދުރުންދާކަމުގެ ހުކު ރައްދު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށާއި، އަދި އެތަން ހިންގަމުންދިޔަ ރައްދު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުންނަކަން އުނިގޯނާ ހުކުވެސް ރައްދު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާކަމަށާއި، އެ ހުކުމަކީ މިމައްސަލަ ބިނާވާ އެއްބަސްވުމުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ 05 (ފަހެއް) އަހަރުގެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ރައްދު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން އެ ކުރާހެން ހިންގުމުންދާކަމުގެ ހުކުމުން، މިއަދަދުތަކަކީ ރައްދު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ދަފްތަރުގައި ސާބިތުކުރުވާ ހުށަހެޅިފައިވާ ގެއްލުމުގެ މިންވަރު ވަޒަންކުރުމަށް ދުރުހުރި މައްދުވާމުއްދަތުގައި ދޭހަވާކަމަށާއި، އަދި އެއީ ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުން ގުޅިގެން މިންވަރު ހުށަހެޅުމުން، ހޯދުންގެ މިންވަރުގައި ހިމެނޭ speculative elements މަދުކޮށްދީން ހުކުމުގައި ބުރަވެވޭކަމަށާއި، ހަމަ އެހެންމެ، މިއީ (ބަދަލު ނަގައިދިނުމުގައި ކަނޑައަޅާނުލެވޭން ކަޑުން ކަނޑައެޅެންދެން ޑާޓާބޭސްގައި) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ވިލާ އެއަރ ވ. ދިވެހި ދައުލަތް 52 SC "2021" ގެ ސިވިލްއަޕީލުގެ 93 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި ބަޔާންކުރާ "އެކްސްޕެކްޓޭޝަން ޑެމޭޖަސް" މިންވަރުގެ ތެރެއިން "ޒިކުރުގެ ސަބަބުން ދައުލަތުބަ ފަރާތަށް ލިބުން ފައިދާ ހިސާބުކުރުމަށްފަހު އަދަދު ނަގައިދިނުމުގެ ގޮތް ނުވަތަ ގެއްލުމުގެ ދަރަޖަ ބަދަލުނަގައިދިނުމަށް ބެލުމުގައިވެސް މުހިންމު ވިޔަފާރިންކަމުގައި ދޭހަވާތީ؛ މިއެވެ.

ކޯޓު އަމުރު ރައްދުވި ފަރާތުގެ ޖަވާބު

7. ބައްލާ ޗާރިޓީގެ ފަރާތުން ނަގަދީނުމަށް އެދިފައިވާ އަމުރަކީ މިޤަޟިއްޔާއި ގުޅިގެން ރެސްޕޮންޑެންޓް ރެސްޕޮންޑެންޓުންގެ މައްޗަށް ނަގަހިފާނުފަދަ އަމުރެއް ނުނެރޭނެކަމަށް ބުނެ، މިއަމުރު ނެރެފައިވާތީ ރެސްޕޮންޑެންޓް ރެސްޕޮންޑެންޓުންގެ ފަރާތުން އިޢުތިރާޟުކޮށް އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

7.1. ބައްލާ ޗާރިޓީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވަން އެދިފައިވާ ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އެ ލިޔުންތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އެފަރާތުން ކުއްޔަށް ހިފި ތާރީޚުން ފެށިގެން ފަރުގެ ލިޔުންތަކުއްކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭކަމަށާއި، އެގޮތުން 2022 ވަނަ އަހަރުގެ އޮކްޓޫބަރު މަހުން ފެށިގެން ނިމިދިޔަ ޖުލައި މަހުގެ ނިޔަލަށް ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ އެފަރާތުން އެދިފައިވާކަން އެނގޭކަން؛

7.2. ބައްލާ ޗާރިޓީގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅަން އެދިފައިވާ ލިޔުންތަކުގެ ތެރޭގައި ތަނުގެ ކަރަންޓު ބިލްތަކާއި، ފެން ބިލްތަކުގެ އިތުރުން މުވައްޒަފުންނަށް މުސާރަ ދީފައިވާ ގޮތާއި، އޭޓީއެމް ޓްރާންސްފަރ ހުށަހަޅަމުން އެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ސްޓޭޓްމަންޓް، އެހެން ނަމަވެސް، އެފަރާތުން މިދަންނަވާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅަން އެދުމުގެ ނަމަވެސް އެލިޔުންތައް އެފަރާތަށް ދޫކުރަންޖެހޭ އެއްވެސް ސަބަބެއް ބަޔާންކޮށްދީފައި ނުވާކަމަށާއި، ތަނުގެ ކަރަންޓު ބިލާއި، ފެން ބިލްތަކަކީ ރެސްޕޮންޑެންޓް ރެސްޕޮންޑެންޓުންގެ އެއްބަސްވުމާއި ގުޅުންހުރި ލިޔުންތަކެއް ނޫންކަމަށާއި ރެސްޕޮންޑެންޓް ރެސްޕޮންޑެންޓުންގެ ޒިންމާއެއް ބަލައި ހުށަހަޅަން އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ، ކަން ބޭނުމެއް ޚަރަދުކުރަންޖެހޭ ހުށަ ލިޔުންތަކެއް އެނގެނުޖެހޭކަން؛

7.3. ބައްލާ ޗާރިޓީ އަކީ އެއް ޖަމާޢަތެއްގައި އެކަން ކުއްޔަށް ދީފައި ހުރި ހުރުމުގެ މައްސަލަ ބަލައި، އެކަންގައި ތިބި ބައެއްގެ މައްޗަށްވެއި، އެކަން ގެދޮރުން ހުރިހާ މައްޗަށް ހާމަކުރަނީ ސަބަބަކީ އަދި ފާހަގަ ހަމަކަން ބަލައިދިނުމަށް ކަނޑައެޅުމަށް ކަމުގެ ގައި ނުދޭކަން؛

7.4. ހަމައެހެންމެ، ބައްލާ ޗާރިޓީ އަކީ މައްސަލައާ ދުރުކުރައިދޭ، އެ މައްސަލައިގަކަށް އެފަރާތާ ގުޅުންހުރި މައްސަލައިގަތަކާ ކަމުގައިވެސް ވަކިކޮށް ކަމެއް، އެއްކަން ބާރުބަޔަށްގައި އެފަރާތަށް އެ މައްސަލަ ދޫކޮށްލުމަށް ނުދޭކަމުގައި، އެފަރާތަށް އެދުވަސް އެދުވަހު އެފަރާތުން އެކަން ބޭނުންކުރި މުއްދަތުގެ މައްސަލަ ހުށަހަޅާފައިވާކަމުގައި، އެފަރާތުން އެކަން ބޭނުންކުރި މުއްދަތުގެ ފަހުގެ މައްސަލައެއް ހުށަހަޅާކަމަށް، އެކަމުގައި އެއްވެސް މީހެއްގެ ހައްސާސް މައްސަލައެއް ނުހުންނާނެކަމުގައި، އެހެންކަމުން އެއްވެސް މީހެއްގެ ޚަރަދެއްވެސް ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަށް ނުދޭކަން؛

7.5. އެހެންކަމުން، ބައްލާ ޗާރިޓީގެ ފަރާތުން ބޭނުންކުރުމުން ހެކިތައް ހާމަކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ކުލި ބަޔާ ދިރާސާކުރުމުން އެއީ ބައްލާ ޗާރިޓީ އާ ގުޅުވައިދޭ ހެކިތަކެއް ކަމުގައި ނުވާތީއާއި، އެ ހެކިތަކަށް އެދުމުގެ ހައިސިއްޔަތު ބައްލާ ޗާރިޓީގެ ކިބައިގައި ނުހުރުމުން އެ ހެކިތައް ހާމަކުރުމާގުޅޭ ރެސްޕޮންޑެންޓް ރެސްޕޮންޑެންޓުންގެ ފަރާތުން އިޢުތިރާޟުކުރާކަން؛ މިއެވެ.

ސަބްމިޝަން ފޯރަމްކުރާ ކަންކަން

8. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 429 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)[4] އަށް ބަލާއިރު، ކޯޓު އަމުރަކީ، ކޯޓުގެ އަމުރެއް ހާޒިރުވެގެން ކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ކުރުމަށް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ފަރާތްތަކަށް ދޫކުރާ ހުއްދައެއް ނުވަތަ ފަރާތްތަކަށް ކުރާ އަމުރެއްކަން އެނގެއެވެ.

9. ދައުވާ ޖަހާގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކޯޓު އަމުރަށް އެދޭ ފޯމަށް ބަލާއިރު މި އަމުރުގެ ބޭނުމަކީ ހުކުމް ތަންފީޛުކުރުމުގެ އަމުރެއްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މި އަމުރު ނެރެދިނުމަށް އެދިފައިވަނީ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 301 ވަނަ މާއްދާއާއި 302 ވަނަ މާއްދާއާއި 356 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 307 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ (1) ގެ ދަށުންކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.

10. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 301 ވަނަ މާއްދާގައި، ޙުކުމް ތަންފީޛުގެ ދަށުން ޙުކުމް ކުރުމުގައި ޚަޞްމަށް ޙުކުމުން ލާޒިމުވާ ފިޔަވަޅެއް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އެ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ވަނީ އެއީ އެފަރާތުން އެމައްކަން ބަރުސާވާ ފިޔަވަޅެއްކަމާއި، (ނ) ގައި އެއީ، އެފަރާތެއް ވަކިވާތުވާ ކަމަކަށް ނުދާތީ ހަސްދުކޮށް ކަމަކަށް ފިޔަވަޅެއް، އެހެން ފަރާތަކަށް ވެކާރުވާނެ ކަމަކަށް ބާރުވެރި ފިޔަވަޅެއްކަމާއި، އަދި (ނ) ގައި އެއީ އެހެން ޤާނޫނެއްގެ ދަށުން އެފަރާތެއް ހުކުމަކަށް ފިޔަވަޅެއްކަމަށް އެމާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

11. އަދި މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 302 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި، ޙުކުމް ތަންފީޛުގެ ދަށުން ހުކުމް ކުރުމުގައި، އެ ޤާނޫނުގެ 301 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެ ހިމެނޭ ފިޔަވަޅު ހަރުދަން އެ ޚަސްމަށް އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް މަސައްކަތުގެ ހުރިހާ ކަމެއް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި 302 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި، އެ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އެފިޔަވަޅުން ހަރުދަން އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް މަސައްކަތްކޮށްފައިވާކަން ކަނޑައެޅުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރެވިދާނެ ކަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި 302 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި، ވަކި ގޮތެއްގެ ނުވަތަ ބާވަތެއްގެ ފިޔަވަޅު ހަރުދަނާ އެކަށީގެންވާ ކަމެއް ނޫންކަމަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނެ ޚަސްމަކު އެދުނު ފިޔަވަޅެއް ހަރުދަނާނުވާނަމަ، އެ ފިޔަވަޅެއް ނިސްބަތްވާ ގޮތެއް ނުވަތަ ބާވަތެއްކަމަށް އެކަން، ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުމުގެ ބައްޔަށްގައި ފޯރަމްކުރަންވާނެ ގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

12. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 307 ވަނަ މާއްދާގައި، ޙުކުމް ތަންފީޛުގެ ދަށުން ޚަބަރުދަނާ ހުކުމްކޮށްފައިވާ ހުއްޓަކީ މައްސަލައިގައި ބޭނުންވާ މިންވަރަކަށް ފުދޭ ޙުކުމް ކަމުގައިވާނަމަ، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޙުކުމް ތަންފީޛު އެއްގޮތަށް ބޭއްވުމުން ވަކި ފިޔަވަޅު ހުކުމްކުރުމަށް އެހެން ޚަބަރުދަނާ އެދިވޮޑިގެންނަމަ، ވަކި ފިޔަވަޅު ހުކުމްކުރަން ޚަބަރުދަނާ ކޯޓުގައި އެދިއިރު، ކޯޓުން ކުރުމަށް ބޭނުންވާ އަމުރު ބަޔާންކޮށްފައި ޢަދަދަކާއިހުރެ، އަދި ކޯޓުގައި އެދި ކަންކަމާމެދު ހުކުމް، އެ ހުކުމްތަކުގެ ކޯޓުން ޙުކުމްކުރަންވާނެ ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

[4] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯނު: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

13. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 307 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި، ވަކި ފިޔަވަޅެއް ހާމަކުރުމަށް ކުރާ އަމުރަކީ، އަންނަނިވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކަމެއް ނުވަތަ ކަންތައްތަކެއް ކުރުމަށް ޒަސްމަކަން އަންގައި ކޯޓުން ކުރާ އަމުރެއް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން؛

13.1. އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަކަށް ނުވަތަ ބާވަތަކަށް ނިސްބަތްވާ ފިޔަވަޅެއް ހާމަކުރުމަށް؛

13.2. އެ އަމުރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މިންވަރަށް ފިޔަވަޅު ހުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް؛

13.3. ފިޔަވަޅުން ހުރުމަށް ކުރި މަސައްކަތުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން ފެންނަ ފިޔަވަޅެއް ހާމަކުރުމަށް؛ މިއެވެ.

14. ސިވިލް ކޯޓު ހުކުމްތައް ތަންފީޛުކުރުމުގެ ނަންބަރު 342-CVCHD-2022 ދަޢުވާއާއި ބެހޭ މުއާމަލާތްތަކުގެ ތެރެއިން ހިނގުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއާމަލާތްއެއްކަމުން މި ދަޢުވާއާއިން ބަލައިގަތުމަށް އަސްލު ދަރުމަވަންތަ ރައްޔިތު ދަރުމަ އާ ގުޅިގެން ހާމަކުރަން އެދި ފިޔަވަޅުތަކުގެ ލިސްޓް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 313 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ސަބަބުތަކާއެކު ހުށަހެޅުމަށް އިޢުލާންކުރައްވާފައެވެ.

15. ބައްލަ ޖަރީރާގެ ފަރާތުން ނަރުދިނުމަށް އެދިފައިވާ ހާމަކުރުމުގެ އަމުރަކީ ސިވިލް ކޯޓު ހުކުމްތައް ތަންފީޛުކުރުމުގެ ނަންބަރު 342-CVCHD-2022 ދަޢުވާގެ ތެރެއިން ހުށަހަޅާފައިވާ އަސްލު ދަރުމަ އަދި ރައްޔިތު ދަރުމަވަންތަ ގުޅިގެން މުއާމަލާތުގެ ހަސްފުސްނަން ހާމަކުރުމަށް ސަބަބުތަކެއް ދީފި ފުރުސަތުގައި އެބްޑުލްޖަލީލް އެބްދުއްރަޙްމާނުގެ ފަރާތުން ހާމަކޮށްފައިވާ ހާމަކަމާ މުއާމަލާތުގައި ބޭނުންވާ މިންވަރަށްވުރެ މަދު ހާމަކަމުގެ ގޮތުން، އެފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހާމަކުރުމުގެ ތަފުސީލު މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 313 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ބަޔާންކުރާ ސަބަބުތަކާއި ފުރިހަމަވާފައިނުވާ ފިޔަވަޅެއް ކަމަށް ވީން، މި ދައުވާތަކައި ގުޅިގެން އެބްދުލްޖަލީލް އެބްދުއްރަޙްމާނުގެ ފަރާތުން ހާމަކުރުމަށް ލާޒިމުވާ އެއްވެސް ފިޔަވަޅެއް ހާމަކުރުމަށް އެފަރާތުގެ މައްޗަށް އަންގައި ބައްލަ ޖަރީރާގެ ފަރާތުން ނަރުދިނުމަށް އެދިފައިވާ ހާމަކުރުމުގެ އަމުރެކެވެ.

16. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ ބަލާއިރު އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އާންމު އުސޫލުގެ ދަށުން، ހާމަކުރުމުގެ އިޖުރާއާތައި އަދި ހާމަކުރުމުގެ ހެއްސާ އުސޫލުގެ ދަށުން ހާމަކުރަންޖެހޭ ހެއްކާއި ފިޔަވަޅުކަން ވަންޖެހޭކަން އެނގެއެވެ. އެގޮތުން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ އެހެނިހެން ބާބުގެ ބޭނުމަށް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 299 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "ފިޔަވަޅު" މާނަކޮށްދީފައިވަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށެވެ.

"މި ބާބުގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، "ފިޔަވަޅު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ މައުލޫމާތު ހިފެހެއްޓިފައިވާ ނުވަތަ ރައްކާކުރެވިފައިވާ ކޮންމެ އެއްޗަކަށެވެ. ފިޔަވަޅުގެ މާނައިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ފިޔަވަޅުގެ ބާވަތްތަކަކީ، ލިޔުމާއި ކަރުދާހާއި، ވީޑިއޯ ޓޭޕާއި، ފޮޓޯއާއި، ޑީ-ވީ-ޑީ އާއި، އިލެކްޓްރޯނިކް މީޑިއާގައި ހިފަހައްޓާ ލިޔެކިޔުމާއި އިލެކްޓްރޯނިކް ފިޔަވަޅުތަކާއި، ސީޑީ-ދަ ފުރޮސެސްކޮށްފައިވާ ފިޔަވަޅުތަކާއި، ޑޭޓާބޭސްތަކާއި، ފޮނުވާފައިވާ ފިޔަވަޅުތަކާއި މެސެޖު ހިމެނެއެވެ."

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

17. ދައުވާ ޖެހިގެ ފަރާތުން ނަގައިދިނުމަށް އެދިފައިވާ ހުރި ހަރަދުތަކުގެ ތަފުސީލު އެފަރާތުން ހުށަހަޅަން އެދިފައިވަނީ އަންނަނިވި ލިޔުންތަކަށް އެނގެއެވެ.

.17.1 01 އޮކްޓޫބަރު 2022 އިން ފެށިގެން ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް، ހުޅުމާލެ ފްލެޓް ނަންބަރު 11236 ގައި ހިންގަމުންދާ ފުޑްއާން ކެފޭ ހިންގާތަނުގެ ކަރަންޓް ބިލާއި ފެން ބިލުތައް؛

.17.2 10 ޑިސެންބަރު 2022 އިން ފެށިގެން ޖޫން 2024 ގެ ނިޔަލަށް ފްލެޓް ނަންބަރު 11236 ގައި ހިންގަމުންދާ ފުޑްއާން ކެފޭގެ މުވައްޒަފުންނަށް މުސާރަ ދީފައިވާގޮތް އެކައުންޓް ބޭންކް ސްޓޭޓްމަންޓްތަކާއި، ޕޭރޯލް ސްލިޕްތަކާ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުން؛

.17.3 ޖަމާލްފުޑްއާންގެ 2022 އަދި 2023 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓް ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓްތަކާއި، އެފަދަ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުމެއް؛

.17.4 ޖަމާލްފުޑްއާނަށް 01 ޖަނަވަރީ 2022 އިން 15 އޮގަސްޓް 2024 އާ ހިސާބަށް މަހުން މަހަށް ލިބިފައިވާ ފައިސާގެ އަދަދު އެނގޭނެ ބޭންކް ސްޓޭޓްމަންޓާއި، ޕީ ބަލައިގަތްކަމުގެ ލިޔުމާއި، އެފަދަ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުން؛

.17.5 2022، 2023 އަދި 2024 ވަނަ އަހަރުގެ މިހާތަނަށް ޖަމާލްފުޑްއާންގައި ކިޔަވާފައިވާ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު (ކެޓަރިންގާއި ބޭކަރީ މިހެން ހިމެނޭގޮތުން) އަދި މަހުން މަހަށް އައި ބަދަލުތައް އެނގޭނެ، އަދި ތިންވަނަ ފަރާތަކަށް ކަރަނުކުރުވާފައިވާ (ޑެލިވަރީ ފީ ހިމެނޭގޮތުން) އެންމެހައި ލިޔެކިޔުން؛ މިއެވެ.

18. ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ހުރި ހަރަދުތަކުގެ އަމުރުތަކަށް އެދޭއިރު، އެ އަމުރުގެ ދަށުން ހޯދާ އެފަދަ ހެއްކެއްކަން އެ ހުށަހަޅާ އެ މައްސަލައެއްގައި ސާބިތުކޮށްދިނުން ބޭނުންވާ ވާޤިއާ ނުވަތަ ކަމަކާ ކޯބައިކަން އަމުރުކަން އެފަދަ ފަރާތުން ސާފުކޮށް ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ. އެގޮތުން، ހުށަހެޅިފައިވާ އަމުރުގެ ދަށުން ހޯދަން އެދޭ ލިޔުންތަކަކީ މިކޯޓު ހުޅުމާލެ ޑިވިޜަނުގެ ނަންބަރު 342-CVCHD-2022 ދަޢުވާއާގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ބަދަލު ދަޢުވާގައި ހޯދަން އެދިފައިވާ expectation damages ގެ މިންވަރު ވަޒަންކުރުމަށް ބޭނުންވާ މަޢުލޫމާތެއް ކަމަށް ދައުވާ ޖެހިގެ ފަރާތުން ބުނެފައިވެއެވެ.

19. އަދި ދައުވާ ޖެހިގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ބަދަލު ދަޢުވާގައި ކަމާ ގުޅޭ ބައެއް ހެދި ބަދަލު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ހުއްޓުންތަކަށް ބަދަލު ދަޢުވާ ފޯމުގެ "ބަދަލު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހޯދުމަށް އެދޭ ފަރުވާ" ގެ ދަށުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ "މިންކުރުން" މި ސުރުޚީގެ ދަށުން ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމަށާއި، އެގޮތުން އެ ސުރުޚީގެ ދަށުން ދަރިވަރުންގެ އަދަދު ގޮތް ހުރި އޮޕަރޭޝަނަލް ހަރަދުތަކުގެ އެކިގައި ހުންނަނީކަމަށާއި، އެ ލިޔެކިޔުން ހޯދަދިނުން އެދެނީކަމަށާއި، މަހުގެ ކަރަންޓާއި ފެނަށް ހިނގާ އަންދާޒާ ކުރާ އަދަދެއް ބާކީވާ އެކަމާ ގޮތް ހުރި ހަރަދުތަކުގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ހުއްޓުންތަކަށް ނުވަތަ ހޯދަންކަމަކަށް ބަލަންޖެހޭނެކަމަށާއި، އަދި ބޭނުން ލިބޭ ފައިސާގެ

އުނިކުރުންތަކާއި މަހެއްގެ ޖުމްލަ ފައިދާ ހިމަނާފައިވާއިރު އެކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އެކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން އެއްވެސް ލިޔެކިޔުމެއް ހެކި ހާމަކުރުމަށް ދެވުނު ފުރުސަތުގައި އަބްދުލްޢަޒީޒު އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ފަރާތުން ހާމަކޮށްފައެއްނުވެއެވެ.

20. ހެކި ހާމަކުރުމަށް ދެވޭ ފުރުސަތުގައި އެފަރާތަކުން އެ މައްސަލަ ބަލާނީ ލިޔުންތަކާއި އަދި އެހެން ހެކިތަކު ވަކާލާތުކުރާ ކަމަށް ނަގާފާ އަސާސަކީ ކޮންފަދަ ލިޔުންތަކާއި އެހެން ހެކިތަކު ވަކާލާތުކުރާ ކަނބަލުން ބޭނުންވާ ލިޔުންތަކެއް، ހެކި ހާމަކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި ހާމަކުރަންޖެހޭކަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 301 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެން އޮންނަކަމާއި، އަދި އެލިޔުންތައް ހޯދުމަށް އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް މަސައްކަތްކުރަންވާނެކަން އެ ޤާނޫނުގެ 302 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮވެއެވެ. އެހެންނަމަވެސް ހެކި ހާމަކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި އަބްދުލްޢަޒީޒު އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ފަރާތުން، ބައްވާ ޖަރީރާގެ ފަރާތުން ކޮށްފައިވާ ރައްދު ދަޢުވާގެ ދިފާޢުގައި އަބްދުލްޢަޒީޒު އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ފަރާތުން ބޭނުންކުރާ ލިޔުމެއްވެސް އަދި ބައްވާ ޖަރީރާގެ ދަޢުވާއަށް ނަގާފާ އަސާސަށް ދެކޮޅުހަދާ ލިޔުމެއްވެސް އަދި އެ ދަޢުވާއަށް ބަދަލުލިބޭ ލިޔުމެއްވެސް ހާމަކޮށްފައެއްނުވެއެވެ.

21. ބައްވާ ޖަރީރާގެ ފަރާތުން މި ހެކި ހާމަކުރުމުގެ އަމުރުގެ ދަށުން ހާމަކޮށްދިނުމަށް އެދިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތައް ހާމަކޮށްދިނުމުގެ އަމުރެއް ނެރެދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބަބަށް ބަލާއިރު މި އެންމެހާ ލިޔެކިޔުންތަކަކީ މިކޯޓުގެ ހުޅުމާލޭ ޑިވިޜަނުގެ ނަންބަރު 342-CVCHD-2022 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާފައިވާ ރައްދު ދަޢުވާގެ ބޭނުމަށް ހާމަކުރަންޖެހޭ އެއް ލިޔުންތަކެއްކަމަށްވުމާއި، ރައްދު ދަޢުވާއާ ގުޅޭގޮތުން އަބްދުލްޢަޒީޒު އަބްދުއްރަޙްމާނަށް ހެކި ހާމަކުރުމަށް ދެވުނު ފުރުސަތުގައި ހާމަކޮށްފައިވާ ހެއްކަކީ މައްސަލައިގައި ބޭނުންވާ މިންވަރަށްވުރެ މަދު ހެކިކަމުގައިވާތީ ބައްވާ ޖަރީރާގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ގޮތަށް މި އަމުރުގެ ދަށުން އަބްދުލްޢަޒީޒު އަބްދުއްރަޙްމާނުގެ ފަރާތުން ހާމަކުރަންޖެހޭ އެއް ލިޔެކިޔުންތައް އަމުރުގެ ތެރެއިން ނެރެދިނުން ހަމަޖެހޭކަމަށް ދެކެމެވެ.

ނިންމުން

ދަންނަވާ އިސްވެ ބަޔާންކުރި ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުކުމުން، ސިވިލް ކޯޓު ހުޅުމާލޭ ޑިވިޜަނުގެ ނަންބަރު 342-CVCHD-2022 ޤަޟިއްޔާއިން ބައްވާ ޖަރީރާ، ޖޫދަހިޖް / ގދ. ރަތަފަންދޫ (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A042878) ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ރައްދު ދަޢުވާއާ ގުޅޭގޮތުން 01 އޮކްޓޫބަރު 2022 އިން ފެށިގެން ޖުލައި 2024 ގެ ނިޔަލަށް، ހުޅުމާލެ ފްލެޓް ނަންބަރު 11236 ގައި ހިންގަމުންދާ ޖަމާލުލޯންޑްރީން ހިންގާތަނުގެ ކަރަންޓު ބިލާއި ފެން ބިލުތަކުގެ ކޮޕީ އާއި، 10 ޑިސެންބަރު 2022 އިން ފެށިގެން ޖުލައި 2024 ގެ ނިޔަލަށް، ހުޅުމާލެ ފްލެޓް ނަންބަރު 11236 ގައި ހިންގަމުންދާ ޖަމާލުލޯންޑްރީގެ މުވައްޒަފުންނަށް މުސާރަ ދިނުމާބެހޭ އެނގޭނެ ބޭންކް ސްޓޭޓްމަންޓްތަކުގެ ކޮޕީ އާއި، ޖީއެސްޓީ ސްޓޭޓްމަންޓް އެކުލަވާލާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ޖަމާލުލޯންޑްރީގެ 2022 އަދި 2023 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓް ފައިނޭންޝަލް ސްޓޭޓްމަންޓްތަކުގެ ކޮޕީ އާއި އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ޖަމާލުލޯންޑްރީން 01 ޖަނަވަރީ 2022 އިން 15 އޯގަސްޓް 2024 ގާ ހިސާބަށް

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގް، އޯކިޑްމަގު 20212 | ފޯން: 3002701, 3002702, 3002703 | އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

މަހުން މަހަށް ލިބިފައިވާ ފައިސާގެ އަދަދު އެނގޭނެ ބޭންކް ސްޓޭޓްމަންޓްތަކުގެ ކޮޕީއާއި، ޕީ ބަލައިގަތުމުގެ ލިޔުމުގެ ކޮޕީއާއި، އެގޮތަށް އެންމެހައި ލިޔެކިޔުމެއް އަދި 2022، 2023 އަދި 2024 ވަނަ އަހަރުގެ އޮޑިޓްކުރުމުގެ ނިޔަލަށް ޗާޓަޑް އެކައުންޓަންޓަކާއި ހިއްވާފައިވާ ދަރިވަރުންގެ އަދަދު (ކޮޅުކަރަންސާއި ބޯޑުތި މިހުން ހިމެނޭގޮތުން) އަދި މަހުން މަހަށް އައި ބަދަލުތައް އެނގޭނެ، އަދި ތިން ވަނަ ފަރާތްތަކަށް ކަރަދުކުރަންޖެހިފައިވާ (ޕާސަލް ފައިލް ހިމެނޭގޮތުން) އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތަކުގެ ކޮޕީ؛ 24 ސެޕްޓެމްބަރު 2024 އިން ފެށިގެން މިއާދީ 07 (ހަތެއް) ދުވަސް (06 އޮކްޓޯބަރު 2024 ގެ 14:00 ގެ ނިޔަލަށް) މި ކޯޓަށް ހުށަހަޅުމަށް އަބްދުލްޖަލީލް އަބްދުއްރަޙްމާން، ހުޅުމާލެ، 11236 (ފިރިހެން) / މާލެ (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A061511) އަށް އަންގައި އަމުރު ކުރީމެވެ.

21 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1446

24 ސެޕްޓެމްބަރު 2024

ޒާހިދާ ޝަރީފާ ސަޢީދާ

ޢ: 2587